

קרוע

אודות הסרט

זמן	72 דקות
מתאים לנושא	זהות יהודית, זהות חצויה, מיהו יהודי, נצרות יהדות, שואה
קהל יעד	תלמידי כיתה י'
אפשרויות לפעילות	במסגרת הוראת "מעגלי שייכות", ניתן לקשור סיפור זה לסיפורו של האח דניאל ולהשוות ביניהם.
תקציר	סרט תיעודי זה מגולל את סיפורו של יעקב וכסלר, יהודי פולני שהוריו מסרו אותו למשפחה קתולית כשהיה תינוק כדי להצילו, וברבות השנים הפך לכומר. בגיל 35 גילה שהוא יהודי ומאז מתמודד עם הקונפליקט העמוק בזהותו. בסרט מתוארת הגעתו ארצה בניסיון להכיר את התרבות היהודית ואולי אף לאמץ אותה. לאורך הסרט ניכרת ההתחבטות שלו בין שני העולמות, כאשר דמויות שונות בארץ מנסות למשוך אותו לכיוונים שונים.

שאלות לצפייה מונחית

- בכמה נקודות בסרט ישנה התייחסות לשאלה: מה מניע את יעקב להגיע לישראל? מדוע, לדעתכם, חשוב לו כל כך לחיות בישראל? מה הוא קיווה להשיג בכך, והאם לדעתכם הצליח?
- בדקה ה-11 אנינה אומרת: "תהיה בן אדם, מה זה משנה באיזה אלוהים אתה מאמין?". חוו דעתכם על אמירה זו.
- בהמשך דבריה היא אומרת: "בפולין הוא סבל כי הוא יהודי, פה הוא סובל כי הוא כומר. זאת טרגדיה." האם, לדעתכם, סיפורו של יעקב יכול להיגמר אחרת? האם החברה הישראלית יכולה לקבל אותו למרות היותו כומר?
- בדקה ה-14 יעקב מבקר בכותל המערבי, שם הוא לובש צווארון של כומר וגם כיפה. מה המשמעות של פעולה זו? מה הוא רוצה לבטא בפעולה זו? מה דעתכם על פעולה זו?
- בדקה ה-19 נחשף הקושי איתו מתמודדים חברי קיבוץ שדה אליהו כאשר עליהם להכריע האם יעקב יכול להתקבל ללימודי עברית באולפן בקיבוץ ובמקביל ללכת בימי ראשון להתפלל בכנסייה. בהמשך, בדקה ה-24, חברי הקיבוץ מרב ועקיבא פאלק מדברים שוב על הקושי שהמקרה של יעקב מעורר.

- נסו להגדיר ממה בדיוק חוששים חברי הקיבוץ: מה לדעתם המסר שעלול לעבור לקהילה כולה, ומדוע דווקא היותו של יעקב כומר נוצרי מקשה במיוחד על קבלתו? מה דעתכם על קושי זה – האם הוא מהווה קושי גם בעיניכם? כיצד לדעתכם צריכים לפעול חברי הקיבוץ במקרה מעין זה?
- בדיקה ה-29 מתייחס יעקב לדמותו של ישו, ובדבריו נוקט בעמדה לגבי השאלה: מיהו יהודי? מה דעתכם על דבריו? האם יהודי מוגדר לפי לידתו או לפי אמונתו?
- השוו את סיפורו של יעקב לסיפור האח דניאל, ולסיפורה של אנינה (דקה 49). מה התחדש לכם בעקבות השיחה שבין יעקב ואנינה על ילדותם המורכבת כיהודים שגדלו בבתים נוצריים? בניגוד ליעקב, נינה ידעה על זהותה היהודית לאורך ילדותה. כיצד, לדעתכם, עובדה זו השפיעה עליה? כיצד היא מתארת את חזרת אמה הביולוגית לאחר המלחמה? האם משהו בתיאור שלה הפתיע אלכם?
- בדיקה ה-55 מופיעים הרבנים כאשר הם דנים בסיפורו של יעקב. ההתמודדות של יעקב מתוארת על ידי הרב מייקל שודריך (הרב הראשי של פולין) כבחירה בין שתי חלופות: בניית גשר או בחירת צד. הרבנים תמימי דעים שיעקב צריך לבחור צד אחד בזהות שלו (הצד היהודי). מה דעתכם על כך? כיצד רואה זאת יעקב? במה יכולה לתרום בניית גשר בין יהדות לנצרות על ידי אנשים כמו יעקב לכלל החברה הישראלית?
- כסיכום ניתן לדון בכיתה סביב השאלה: על מה ויתר יעקב כשעזב את פולין ומה קיווה למצוא בישראל? האם ציפיותיו התגשמו?